

“VARENDE OUDERS VERTROUWEN ONS TOE WAT HEN HET MEEST DIERBAAR IS, DAT MOGEN WE NOOIT VERGETEN”

Een werkzaam leven toegewijd aan het schipperskind

ZWOLLE Vrijdag 29 september heeft Sija Leutscher met een receptie afscheid genomen van het internaat voor schippersjeugd Prinses Margriet in Zwolle. Zij solliciteerde 45 jaar geleden op de functie van begeleidster en neemt nu als directeur afscheid van hetzelfde internaat. In die tussentijd is er van alles veranderd, behalve de betrokkenheid en de toewijding van de scheidende directeur.

JAN DOUWE TIEMERSMA

Sija Leutscher kwam op 1 augustus 1972 als leidster 'aan boord' van het spiksplinter-nieuwe internaat Prinses Margriet. Zij kwam in het geheel niet uit een schippersmilieu. Tot dan toe kende zij schipperskinderen alleen als klasgenootjes die in de wintermaanden haar basisschool bezochten wanneer de schippers ingevroren lagen. De keuze werd eerder ingegeven door haar schoolkeuze. Zij had de opleiding tot 'inrichtingswerker' voltooid en het werk trok haar aan. Die aantrekkingskracht heeft het werk de afgelopen 45 jaar niet verloren. De rol van mevrouw Leutscher evolueerde binnen het internaat van leidster op de groep tot leider van het hele internaat. Al is zij zelf de eerste om aan te geven dat het werk met het hele team wordt gedaan, en zij daar een onderdeel van uitmaakt. Het leven op het internaat veranderde mee met de tijd. Van sterk naar binnen gericht naar meer op de omgeving gericht. Wat bleef was het schipperskind en haar zorg daarvoor.

Meest waardevol

"Wij zorgen hier voor het schipperskind dat door de varende ouders aan ons wordt toevertrouwd. Daarbij mogen wij nooit uit het oog verliezen dat zij datgene bij ons achterlaten wat hen het meest dierbaar is van alles in de hele wereld", opent Sija Leutscher het gesprek. "Dat houdt voor mij in dat dat geen baan van negen tot vijf kan zijn. Als er iets is, moeten ze mij altijd kunnen bereiken. En waar nodig moet er direct actie worden ondernomen. Wij zijn als het ware een verlengstuk van de ouders. Daarbij zullen wij zoveel mogelijk rekening houden met hun wensen omtrent de opvoeding van hun kind. Alles is echter betrekkelijk; het moet natuurlijk wél binnen de mogelijkheden van onze internaatomgeving passen. Dat geeft soms enige restricties, maar volgens mij slagen wij er redelijk goed in aan de ouderwensen tegemoet te komen. Ook die zijn in de loop der jaren veranderd. Bovendien zijn de ouders tegenwoordig veel meer betrokken bij het internaat en bij hun kinderen. Bij het internaat door bijvoorbeeld

de oudercommissie. En bij diplomazwemmen of een vergelijkbare belangrijke gebeurtenis voor het kind, zijn er altijd ouders die hun betrokkenheid tonen door daarbij aanwezig te zijn. Dat is in mijn ogen een hele verbetering ten opzichte van mijn begintijd hier. De mensen hadden toen veel minder mogelijkheden maar ook de cultuur was anders".

Van binnen naar buiten

In de jaren zeventig van de vorige eeuw kwam het regelmatig voor dat schipperskinderen hoofdzakelijk op het internaat woonden en alleen in de vakanties naar boord gingen. Uiteraard gold dat niet voor allemaal en als het schip in de buurt kwam, gingen de kinderen zeker naar boord; maar het was geen uitzondering. Het internaat was een leefgemeenschap op zich en alle kinderen gingen naar dezelfde schippersschool. Zij werden er door de leiding naar toe gebracht en er ook weer opgehaald. Daarna brachten de kinderen de tijd hoofdzakelijk met elkaar op het internaat door. Tegenwoordig is dat heel anders; de schippersschool bestaat niet meer en de kinderen gaan naar scholen in de buurt. Na schooltijd komen walkinderen op het internaat om te spelen of schipperskinderen gaan met walkinderen mee naar huis. De sociale cohesie met de stad en de wijk is veel groter geworden. Kinderen van het internaat zijn ook lid van (sport-)verenigingen in Zwolle. Bovendien wonen er nu kinderen tot 18 jaar. Die hebben ook hun baantjes in de omgeving. Dat weerhoudt het internaat er niet van nog steeds eigen evenementen te houden en hun eigen christelijke identiteit te bewaren; zo is ook dit schooljaar weer van start gegaan met een startdienst op zondag. Het internaat opent dan na de startdienst, zodat iedereen in de gelegenheid is de dienst bij te wonen. De ouderparticipatie gaat zelfs zover dat er schippers uit eigen gelederen hun medewerking verlenen als voorganger en als organist. Sija Leutscher geniet er zichtbaar van als zij erover verteld. Zij heeft het internaatleven zien veranderen van groepsgericht naar meer individueel gericht. Met hart en ziel is zij verknocht

geraakt aan het internaat Prinses Margriet.

Bredere blik

De betrokkenheid van Sija met 'haar' internaat mag dan groot zijn, het heeft haar er niet van weerhouden in de loop der jaren haar blik te verruimen. Zo volgde zij opleidingen 'Sociaal Pedagogisch Werk' op mbo en hbo-niveau en een post-hbo opleiding 'Management en Organisatie'. Toen in 1981 het internaat Prinses Margriet AA-landen

werd geopend voor de middelbare school kinderen, ging Sija Leutscher mee; eerst nog als hoofdgroepsleidster maar al gauw in de functie van adjunct-directeur. Later komen ook 'It Roefke' uit Leeuwarden, Prinses Marijke te Groningen, en Prinses Beatrix in Amsterdam onder haar hoede. In 2001 ziet mevrouw Leutscher dat door de maatschappelijke veranderingen het aantal schipperskinderen dat naar het internaat gaat dalende is. De Hervormde Stichting voor Schipperskinderen, later stichting Meander, besluit haar blik te verbreden door onder de naam 'Prokino' kinderopvang op te starten op de internaatlocaties, zo ook in Zwolle. Daarmee is ook het schipperskind gediend, al zien de ouders dat in het begin nog niet zo. Door deze opvang is in ieder geval de huisvesting gewaarborgd omdat het gebouw rendabel blijft. Bovendien blijven de voorzieningen op de internaatlocaties op een acceptabel niveau behouden. Deze visie voor de toekomst blijkt een schot in de roos te zijn en iedereen is er inmiddels aan gewend. Ook hierbij was de betrokkenheid en de toewijding van Sija voor het kind en het schipperskind in het bijzonder haar leidraad.

betrokkenheid en toewijding

Inmiddels nadert het moment dat zij het stokje definitief zal overgeven aan haar opvolgster, Miranda Samsen. "Het is goed dat er nieuw bloed komt in de organisatie, iemand met een frisse kijk op de dingen, die ook minder verweven is met de doelgroep", is haar mening. "Door de jaren heen ben ik zo verweven geraakt met de varende ouders en hun kinderen, die vaak weer 'mijn varende ouders van nu' zijn. Dan loop je altijd het risico dat de objectiviteit er onder te lijden heeft. Al heb ik altijd mijn best gedaan zo objectief mogelijk te blijven; ik heb de ouders en hun kinderen

in mijn hart gesloten. De laatste tijd ben ik langzaam aan het afbouwen. De eerste vrije dag gaf een bevreemdend gevoel. Zomaar ineens niet meer de zorg voor het internaat en allen die er mee annex zijn. Inmiddels heb ik mijn draai wel weer gevonden. Ik heb het volste vertrouwen in mijn opvolgster en draag het dus ook met een gerust hart aan haar over. Dat maakt het een stuk makkelijker voor mij". Omdat zij haar opvolger niet voor de voeten wil lopen, geeft Sija Leutscher aan na haar afscheid te verdwijnen uit het internaat en het dagelijkse leven van haar bewoners; maar of het internaat Prinses Margriet en haar bewoners ook ooit uit het hart van Sija Leutscher zullen verdwijnen.....?!!

